

ΠΡΟΣ:

ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΚΟΙΝ.:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΝΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ &
ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ

Τηλέφ. 210-6598264

Φ.846/18/59906 ✓

Σ.16031

Αθήνα, 20-09-2019

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή Διατάξεων του Άρθρου 11 Ν. 4609/2019 (ΦΕΚ Α'67)

ΣΧΕΤ: α. Π.Δ. 169/2007 (Α' 210)
β. Ν. 3865/2010 (Α' 120)
γ. Ν. 3883/2010 (Α' 167)
δ. Ν. 4609/2019 (Α' 67)
ε. Φ10042/οικ.13567/329/8.6.2018/ΥΠΕΚΑ(Εγκύκλιος)
στ.Φ10042/40444/1053/21-05-2019/ΥΠΕΚΑ (Εγκύκλιος)
ζ. Φ. 846.1/11/1175935/Σ.2725/25-05-2019/ΓΕΣ/ΔΟΙ/4α
η. Φ.846/17/44149/Σ.11401/2-7-2019/ΓΔΟΣΥ/ΔΟΙ/ΤΟΜ&ΛΟΓ
θ. Φ.846.1/19/1181543/Σ.3611/05 Ιουλ 19/ΓΕΣ/ΔΟΙ/4α
ι. Φ.846/04/286956/Σ.2193/23 Ιουλ 2019/ΓΕΝ/Ε3/Υ
ια. Φ.846/ΑΔ.9452/Σ.1768/02 Σεπ 19/ΓΕΑ/Δ6

1. Σας γνωρίζουμε ότι, με το άρθρο 11 του (δ) σχετικού νόμου, ορίστηκαν συμπληρωματικές διατάξεις εφαρμογής του άρθρου 20 του (β) ομοίου, καθώς και του άρθρου 4 της (γ) σχετικής νομοθεσίας, που αφορούν στο χρόνο υπηρεσίας που προσμετράται στο διπλάσιο ή τριπλάσιο ως συντάξιμος, πέραν των Μονάδων και Υπηρεσιών της παρ. 5 του άρθρου 40 του (α) σχετικού προεδρικού διατάγματος.

2. Ειδικότερα, το εν λόγω άρθρο προβλέπει ότι, για την εφαρμογή των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3865/2010 και της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3883/2010, πέραν των μονάδων και υπηρεσιών της παρ. 5 του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007, **προσμετράται αυξημένος στο διπλάσιο ή τριπλάσιο μέχρι πέντε (5) έτη και ο χρόνος υπηρεσίας σε μονάδες και υπηρεσίες, ανεξαρτήτως γεωγραφικού προσδιορισμού**, στις οποίες στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν υπηρετήσει ασκώντας καθήκοντα της ειδικότητάς τους.

3. Σε συνέχεια της ως άνω διάταξης και με αφορμή την από (ζ) έως (ια) σχετική αλληλογραφία, προέκυψαν διάφορα ερωτήματα αναφορικά με την εφαρμογή της υπόψη ρύθμισης και παρακαλούμε για την παροχή από εσάς επιπλέον διευκρινίσεων - αποσαφηνίσεων επί των κατωτέρω θεμάτων:

α. Συγκεκριμένα, ανακύπτει το ερώτημα **εάν ο εν λόγω χρόνος (πέντε (5) ετών), προσμετράται πέραν του χρόνου που αναγνωρίζεται στο διπλόσιο ή τριπλόσιο**, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007. Έχοντας υπόψη τη γραμματική και ιστορική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης, η άποψη της Υπηρεσίας μας έχει ως εξής:

(1) Τα πέντε (5) έτη σε μονάδες και υπηρεσίες, ανεξαρτήτως γεωγραφικού προσδιορισμού, **προσμετρώνται επιπλέον** των πέντε (5) ετών σε Μονάδες Εκστρατείας. Ειδικότερα, η διάταξη θέτει διακριτό ανώτατο όριο πέντε (5) ετών για την αναγνώριση αποκλειστικά του χρόνου υπηρεσίας σε μονάδες και υπηρεσίες, ανεξαρτήτως γεωγραφικού προσδιορισμού, και όχι συνολικό ανώτατο όριο πέντε (5) ετών, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται τόσο ο ως άνω χρόνος όσο και ο χρόνος υπηρεσίας σε Μονάδες Εκστρατείας.

(2) Επιπλέον, η αρχική μορφή της διάταξης, όπως κατατέθηκε στη Βουλή, όριζε ότι «...*στις μονάδες και υπηρεσίες της παρ. 5 του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007 (Α' 210) συμπεριλαμβάνονται αυτές στις οποίες στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων έχουν υπηρετήσει ασκώντας καθήκοντα της ειδικότητάς τους.*». Πράγματι, με βάση τη γραμματική ερμηνεία της διάταξης κατά την αρχική της μορφή, ο χρόνος υπηρεσίας συμπεριλαμβάνεται στο διανυθέντα χρόνο υπηρεσίας σε Μονάδες Εκστρατείας και κατά συνέπεια, η προσμέτρηση του εν λόγω χρόνου λογίζεται μόνο για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007, ήτοι για τη συμπλήρωση του – ενός και μόνου – ανωτάτου ορίου των πέντε (5) ετών. Με βάση άλλωστε, την αρχική εκδοχή της ρύθμισης συντάχθηκε και η αντίστοιχη αιτιολογική έκθεση, σύμφωνα με την οποία σκοπός της διάταξης είναι η «...*εφαρμογή του σχήματος τριάντα πέντε (35) πραγματικών και πέντε (5) πλασματικών συνταξίμων ετών.*». Προς το σκοπό θεσμοθέτησης διακριτού δικαιώματος και ανωτάτου ορίου αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας στο διπλόσιο ή τριπλόσιο, ο Νομοθέτης τροποποίησε το γράμμα της διάταξης.

Κατά συνέπεια, το γράμμα της ως άνω νομοθετικής διάταξης τροποποιήθηκε κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η ρύθμιση να λειτουργεί ευεργετικά για τους δικαιούμενους, παρέχοντας τη δυνατότητα, πέραν των διανυθέντων ως έτη εκστρατείας, να θεμελιώνουν αμιγώς και πέντε (5) επιπλέον συντάξιμα έτη.

β. Παράλληλα, τέθηκε ζήτημα αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης, δηλαδή **εάν η χορήγηση δικαιώματος αναγνώρισης συμπεριλαμβάνει και παλαιούς ασφαλισμένους, ήτοι όσους έχουν διορισθεί έως την 30.09.1990**, ανεξαρτήτως χρόνου κατάταξης ή διορισμού τους. Η άποψη του ΥΠΕΘΑ παρατίθεται ως κατωτέρω:

(1) Οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4609/2019 δεν διακρίνουν, ως προς τη χορήγηση δικαιώματος αναγνώρισης, μεταξύ παλαιών και νέων ασφαλισμένων και, κατά συνέπεια, η Υπηρεσία μας φρονεί ότι το πεδίο εφαρμογής και η χορήγηση του δικαιώματος αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας στο διπλόσιο ή τριπλόσιο **καταλαμβάνει και τα πρόσωπα που έχουν διορισθεί έως 30.09.1990**. Εξάλλου η ίδια ερμηνεία προκύπτει και από τις διατάξεις του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007, περί αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας σε Μονάδες Εκστρατείας,

και από τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3865/2010, περί της θεμελίωσης δικαιώματος σύνταξης για τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες χρήζουν συνδυαστικής, κατά την άποψή μας, ερμηνείας με το άρθρο 11 του ν. 4609/2019 που ρητά παραπέμπει σε αυτές.

(2) Άλλωστε, στην ως (ε) σχετική, εγκύκλιο του Υπουργείου σας, όπου παρέχονται συμπληρωματικές οδηγίες σχετικά με το δικαίωμα αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας από στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων, άρα και αναφορικά με τις διατάξεις του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007 και του άρθρου 20 του ν. 3865/2010, γίνεται ρητή αναφορά και στους ασφαλισμένους που έχουν διορισθεί έως 30.09.1990.

Παράλληλα όμως, σημειώνεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4609/2019 χορηγούν δικαίωμα αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας **αποκλειστικά για την εφαρμογή των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3865/2010.** Στην παρ. 4 της ως άνω διάταξης υπάγονται τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1.1.2015 και μετά. Κατά συνέπεια, φρονούμε ότι, πρόσωπα που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης πριν από την 1.1.2015 δεν έχουν δικαίωμα αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας κατά τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4609/2019.

γ. Ένα επιπλέον ζήτημα που ανακύπτει και χρήζει διευκρινήσεων είναι, **εάν το δικαίωμα αναγνώρισης ανατρέχει σε υπηρεσίες που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας των δικαιούχων ή τίθεται χρονικός περιορισμός, με ημερομηνία έναρξης, την έναρξη ισχύος των νόμων 3865/2010 ή 4609/2019.**

(1) Η εν λόγω διάταξη δεν θέτει χρονικό περιορισμό για το δικαίωμα αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας και, κατά συνέπεια, άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι το δικαίωμα ανατρέχει σε υπηρεσίες που πραγματοποιήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της στρατιωτικής υπηρεσίας των δικαιούχων. Αν και η διάταξη δεν προσδίδει αναδρομική ισχύ στο δικαίωμα αναγνώρισης, χορηγεί, ωστόσο, το δικαίωμα αυτό σε πρόσωπα που έχουν υπηρετήσει σε μονάδες και υπηρεσίες, ανεξαρτήτως γεωγραφικού προσδιορισμού, ενώ, ταυτόχρονα, παραπέμπει ρητά στην εφαρμογή των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3865/2010, στο πεδίο εφαρμογής των οποίων υπάγονται απλώς τα πρόσωπα που έχουν θεμελιώσει δικαίωμα σύνταξης από 1.1.2015, χωρίς να τίθεται χρονικός περιορισμός αναφορικά με το διάστημα κατά το οποίο έλαβε χώρα η υπηρεσία.

(2) Σε αυτό, άλλωστε, συνηγορούν κατ'αναλογία και οι (ε) και (στ) σχετικές εγκύκλιοι του Υπουργείου σας, οι οποίες, μεταξύ άλλων, παρέχουν οδηγίες για την αναγνώριση χρόνου υπηρεσίας στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων και δεν θέτουν χρονικό περιορισμό για το δικαίωμα αναγνώρισης, όπως, για παράδειγμα, την έναρξη ισχύος του νόμου. Αντιθέτως, αναφέρονται σε χρόνο υπηρεσίας που πραγματοποιήθηκε έως 31.12.2017 και από 1.1.2018 και εφεξής.

δ. Επιπρόσθετα, ελλείψει ειδικότερης ρύθμισης στο άρθρο 11 του ν.4609/2019, προκύπτει το **ερώτημα σχετικά με το απώτατο χρονικό σημείο της αίτησης αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας, ήτοι εάν ο όρος «χρόνος συνταξιοδότησης» των (ε) και (στ) σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου σας**

αναφέρεται στο χρονικό σημείο έναρξης της συνταξιοδότησης ή και κατά το διάστημα συνταξιοδότησης, με αποτέλεσμα, στη δεύτερη περίπτωση, το δικαίωμα αναγνώρισης να χορηγείται και σε στελέχη που τελούν ήδη σε αποστρατεία.

ε. Τέλος, ανέκυψαν ζητήματα υπολογισμού ασφαλιστικών κρατήσεων και σύνταξης. Ελλείπει ειδικότερης ρύθμισης στις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 4609/2019 και λαμβάνοντας υπόψη την ρητή παραπομπή στις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3865/2010 και του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007, άποψη της Υπηρεσίας μας είναι ότι τυγχάνουν πλήρους εφαρμογής οι σχετικές οδηγίες που μας δόθηκαν με τις υπ' αριθ. Φ10042/οικ.13567/329/8.6.2018 και υπ' αριθ. Φ10042/40444/1053/21.5.2019 εγκυκλίου του Υπουργείου σας.

στ. Συμπερασματικά, όσον αφορά στην εφαρμογή τόσο του άρθρου 11 του ν. 4609/2019 όσο και του άρθρου 40 του π.δ. 169/2007, **προκύπτουν επιπλέον ερωτήματα σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού της σύνταξης, σε περίπτωση αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας που έλαβε χώρα πριν το 2002 από στελέχη που διορίστηκαν μετά την 30.09.1990.** Ειδικότερα, σύμφωνα με τις οδηγίες των (ε) και (στ) σχετικών εγκυκλίων του Υπουργείου σας για τη συγκεκριμένη κατηγορία στελεχών, ο αναγνωριζόμενος χρόνος προσαυξάνει αντίστοιχα τόσο τις συντάξιμες αποδοχές όσο και το χρόνο ασφάλισης. Κατά συνέπεια, ερωτάται αν και με ποιο τρόπο θα γίνει η προσαύξηση των συντάξιμων αποδοχών σε περίπτωση αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας που έλαβε χώρα πριν το 2002, καθώς, σε περίπτωση προσαύξησης μόνον του χρόνου ασφάλισης, το προκύπτον ποσό σύνταξης ενδέχεται να είναι μειωμένο σε σχέση με το ποσό προ της αναγνώρισης.

4. Κατόπιν όλων των ανωτέρω, και προς το σκοπό ολοκληρωμένης κατανόησης του θεσμικού πλαισίου, ιδίως σχετικά με τον τρόπο προσαύξησης των συντάξιμων αποδοχών, θα ήταν ιδιαίτερα χρήσιμη η παράθεση συγκεκριμένων και αναλυτικών παραδειγμάτων για τον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης στις περιπτώσεις καταβολής εισφορών για χρόνους υπηρεσίας μετά την 01.01.2002.

5. Παρακαλούμε για την παροχή σχετικών σας οδηγιών-κατευθύνσεων, επί των τιθέμενων ερωτημάτων-απόψεών μας, προκειμένου συμβάλλουν στην ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας και στην αποτροπή αμφισβητήσεων ή εννοιολογικών ζητημάτων. Επισημαίνεται ότι, η Υπηρεσία μας βρίσκεται στη διάθεσή σας για την παροχή επιπλέον στοιχείων εφόσον απαιτηθούν.

6. Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες.

Απχος (Ο) Δημήτριος Ρυζιώτης
Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών
ΥΠΕΘΑ

Ακριβές Αντίγραφο

Ασμχος(Ο) Λ.Ασκονίτου

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Αποδέκτες για ενέργεια

-Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Γενική Διεύθυνση Κοινωνικής Ασφάλισης
Διεύθυνση Κύριας Ασφάλισης και Εισφορών(Δ15)
Σταδίου 29
ΤΚ 101 10 ΑΘΗΝΑ

Αποδέκτες για πληροφορία

-Υπουργείο Οικονομικών
Γενικό Λογιστήριο του Κράτους
Πανεπιστημίου 37
ΤΚ 101 65
ΑΘΗΝΑ

-ΕΦΚΑ
Γενική Δ/ση Εισφορών
Σατωβριάνδου 18,
ΤΚ 104 32
ΑΘΗΝΑ

-ΕΦΚΑ
Δ/ση Συντάξεων Δημοσίου Τομέα
Κάνιγγος 29
ΤΚ 101 10
ΑΘΗΝΑ

-ΣΓ ΥΕΘΑ – ΥΦΕΘΑ –Γ.Γ.

-ΓΔΟΣΥ/ΔΟΙ/ΤΜ. ΟΙΚ. ΜΕΡ. & ΛΟΓ.

-ΕΓΑ/ΓΕΕΘΑ – ΓΕΣ – ΓΕΝ - ΓΕΑ